

REGNSKAB 2016

Sygehusapoteket Region Nordjylland

SYGEHUSAPOTEKET REGION NORDJYLLAND

Virksomhedsgrundlag

Sygehusapoteket ejes af Region Nordjylland og er en organisatorisk selvstændig enhed placeret under regionens Direktion.

Sygehusapotekets hovedaktiviteter er samlet på Porsvej i Aalborg. Herudover er der produktionsfaciliteter i Medicinerhuset Aalborg og klinisk farmaci på hospitaler/sygehuse i regionen.

Sygehusapoteket drives ud fra Region Nordjyllands ønske om at besidde en virksomhed, der sikrer:

- Rational forsyning af lægemidler til leveranceområdet.
- Udvikling, fremstilling og færdigtilberedning af sygehusspecifikke lægemidler
- Udvikling og implementering af klinisk farmaci

Sygehusapoteket drives under hensyntagen til, at Region Nordjylland er interesseret i Amgros I/S.

Sygehusapoteket ønsker at være en aktiv og integreret del af sundhedsvæsenet. Sygehusapoteket viser samfundsmæssigt medansvar og bidrager med viden og initiativ til at kvalitetssikre lægemiddelbehandling. Sygehusapotekets ydelser omfatter primært:

- Indkøb og pakning af lægemidler til de enkelte hospitals/sygehus afsnit og udvalgte grupper af hjemmepatienter.
- Lægemiddelinformation, som rummer rådgivning og information om lægemidler og brugen af dem.
- Klinisk farmaci, hvor Sygehusapotekets personale sikrer relevant medicinbeholdning på samt relevant lægemiddelinformation til det enkelte sygehusafsnit.
- Serviceproduktion, der omfatter produktion af koblede antibiotika og produktion i mindre skala til den enkelte patient eller en lille patientgruppe.
- Cytostatikaproduktion, hvor cytostatikakure færdigtilberedes til den enkelte patient.

SYGEHUSAPOTEKET

Mio. kr.	Udgifter	Indtægter	Netto drift
Budget, inkl. omplaceringer	25,7	-3,4	22,3
Tillægsbevilling	0,0	0,0	0,0
Bevilling i alt	25,7	-3,4	22,3
Regnskab 2016	26,5	-3,3	23,2
Afvigelser	-0,8	-0,1	-0,9

1. Generel vurdering af 2016

Sygehusapotekets regnskab for 2016 viser et resultat, der er 0,9 mio. kr. større end budget. Dette er lidt over det forventede resultat i kvartalsrapport III – 2016, men bedre end den overskridelse på 2,3 mio. kr. der var udsigt til tidligere på året. De væsentligste udfordringer i 2016 har været sluseombygning og deraf begrænset produktionskapacitet siden uge 29. Den manglende produktionskapacitet er blevet dækket af leverancer fra sygehusapotekerne i Region Hovedstaden og Region Midtjylland og således at de har været til mindst mulig gene for hospitalsafdelingerne. Merudgifterne til dette og de øgede transportudgifter er søgt begrænset ved omplacering af ledig personale til andre funktioner ligesom ledige stillinger ikke er blevet genbesat.

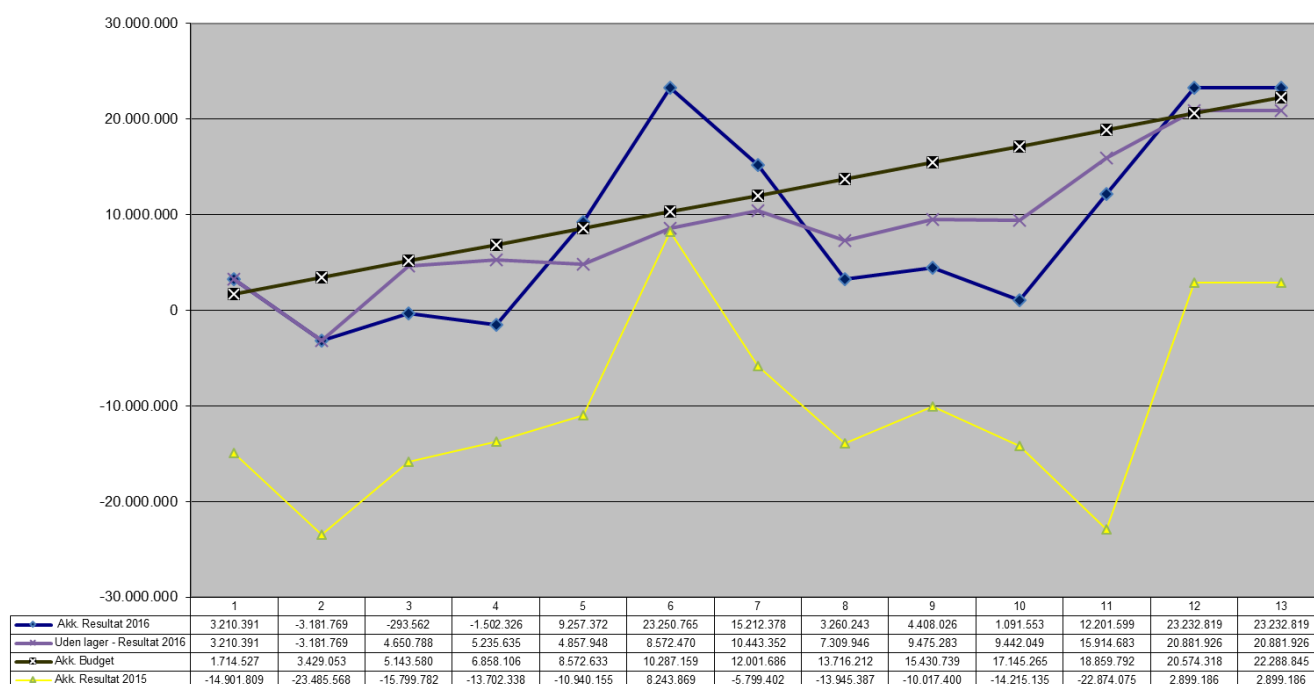
I Distributionsfunktionen var der i 2016 ekstraordinært indgået indtægt fra rejste erstatningsager for manglende leverancer fra leverandører. Dette bidrog til en indtægt for Sygehusapoteket på 0,3 mio. kr.

Opfølgningen og efterlevelse af en række påbud fra Sundhedsstyrelsens inspektion i 2013 og 2014 har vist at Sygehusapoteket har et efterslæb for at kunne leve op til lægemiddelindustriens GMP-regler og det forholdsvis nye regelsættet om God Distributions Praksis (GDP). Regelsættet har skærpet kravene til dokumentation for håndtering og opbevaring af lægemidler. Udover sluseombygningen, der er en del af disse krav, har dette også generelt været et fokusområde i 2016.

Driftsresultat i alt 2016

Akkumuleret

Sygehusapoteket Region Nordjylland

Sygehusapotekets omsætning af lægemidler er fra 2015 til 2016 øget med 5,1 procent til godt 641 mio. kr., hvilket er en lidt større stigning end året før men dog langt mindre end stigningen til 2014 hvor stigningen var

på 15,8 procent. Den stigende omsætning er sket til hospitaler/sygehuse i regionen, Salg til andre regioner af primært egenproducerede varer udgjorde heraf kun 1,7 mio. kr.

Nogle af de særlige udfordringer i 2016, som fortsat ses i 2017, er:

- Opfølgning og efterlevelse af en række påbud fra Sundhedsstyrelsens inspektioner i 2013 og 2014, herunder krav om ombygning af sluser til rene rum.
- Opgradering af apotekssystemet ApoVision. Ressourcetrækket internt på Sygehusapoteket har dog været begrænset i 2016 i forhold til tidligere. Det er under planlægning, hvad ressourcetrækket bliver på Sygehusapoteket i 2017/2018.

Sygehusapoteket gennemførte i 2016 en større organisatorisk ændring. Serieproduktionsafdelingen og Serviceproduktionsafdelingen blev sammenlagt til en ny Serviceproduktionsafdeling. Dele af Klinisk farmaci blev sammenlagt til en ny Klinisk Farmaciafdeling, og i den ændring blev Lægemedelinformation udskilt som selvstændig afdeling.

2. Ressourceudvikling

Mio. kr. 2016 p/l-niveau	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse 2016	Afvigelse i %
Løn	69,212	69,334	74,239	70,056	4,183	5,63%
Andre udgifter	574,685	571,374	588,151	620,733	-32,583	-5,54%
Salgsindtægter interne	-626,110	-633,767	-636,658	-664,260	27,603	4,34%
Indtægter	-4,461	-3,562	-3,443	-3,296	-0,147	-4,27%
I alt	13,325	3,378	22,289	23,233	-0,944	4,24%

Lagerbeholdning

I 2016 er lagerbeholdningen samlet for distribution og produktion blevet reduceret med 2,0 mio. kr. Reduktionen er sket på produktions lagre mens distributionens lager er øget med 2,4 mio. kr. Set i forhold til omsætningen udgør distributionens lagerbeholdning ved udgangen af 2016 de ca. 6 pct. af omsætningen, der erfaringsmæssigt er hensigtsmæssig for at undgå restorder og leveringsproblemer.

Varelager og omsætning Distributionen

Mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Omsætning i alt	484,937	521,093	603,199	610,624	641,462
Varebeholdning i alt	46,017	51,358	53,520	35,068	37,419
Varebeholdning i procent af omsætning	9,49	9,86	8,87	5,74	5,83

DISTRIBUTIONSFUNKTIONEN

Distributionsfunktionen omfatter Lægemedelinformation, Klinisk Farmaci og Logistik.

Hovedparten (99,6 pct.) af salget på 641,5 mio. kr. går til Region Nordjyllands egne institutioner. Til andre sygehusapoteker i andre regioner går 0,2 pct. og til private apoteker samt andre kunder går 0,2 pct. af distributionens omsætning.

Hovedparten af Sygehusapotekets indkøb af lægemidler sker via de indkøbsaftaler, som Amgros I/S indgår for regionerne. Omsætningen omfatter varer og serviceydelser efter regning. Herudover modtager distributionen aktivitetsindtægter varierende efter sygehusene/sektorernes ambulante besøg og antal sengedage samt en funktionsindtægt for distributionsfunktionens beredskab.

Logistik

Antallet af ekspeditioner i logistikafdelingen er samlet faldet med 2,2 pct. i forhold til 2015.

Antallet af ekspeditioner vil variere efter fx pakningsstørrelse, som afhænger af Amgros-kontrakter.

Afdelingen betjener foruden sygehusafdelingerne ligeledes patienter i eget hjem – bl.a. visse kronikere, patienter i hjemmedialyse, patienter i behandling med betainterferon mv. Antallet af hjemmepatienter har været stigende fra i gennemsnit 803 patienter pr. måned i 2015 til 862 patienter pr. måned i 2016.

I 2016 er der via effektiv udnyttelse af Amgros indkøbsaftaler opnået en samlet besparelse på lægemiddelindkøbet på 29,3 pct. svarende til godt 230 mio. kr. i forhold til AIP (privatapotekernes indkøbspris).

Antallet af vagtopkald uden for Sygehusapotekets almindelige åbningstid er med 296 opkald steget med 12 i forhold til 2015, hvor det til gengæld var faldet med 100 i forhold til 2014. En medvirkende årsag til det lavere niveau på vagtopkald kan være at Sygehusapoteket i 2015 indførte et ensartet gebyr til alle hospitaler/sygehuse i regionen på 500 kr. for akut udbringning.

Klinisk farmaci

Der er siden 1997 etableret medicinservice på et stigende antal afsnit på sygehusene. Med en aftale om medicinservice overtager Sygehusapotekets personale ansvaret for at bestille medicin til afdelingen, at sætte medicin korrekt på plads i medicinrummet samt at opretholde god lagerstyring. Med indførelsen af medicinservice bringes Sygehusapotekets viden og færdigheder omkring logistik og opbevaring af lægemidler ud i sygehusenes afdelinger, således at lægemiddelloistikken optimeres helt frem til medicinrummene. Medicinservice bidrager således til opfyldelse af krav omkring opbevaring af lægemidler. Medicinservice er over årene videreudviklet med indhold af rådgivning omkring rationel farmakoterapi.

Sygehusapoteket Region Nordjylland har i 2016 fortsat arbejdet med differentiering af medicinservice, således at sygehusene tilbydes 3 forskellige niveauer af medicinservice, alt efter deres behov.

Antallet af afsnit med medicinservice er i 2016 på 149, hvilket er 4 færre end i 2015. Der er medicinservice på hovedparten af afsnittene på hospitalerne i Region Nordjylland.

Klinisk farmaci er sikring af optimal og rationel brug af lægemidler til gavn for patient og samfund ved et samarbejde mellem farmaceuter, andre sundhedsprofessionelle og patienten selv. Sygehusapoteket arbejder som en del af implementeringen af klinisk farmaci på, at farmaceuter er til stede på de kliniske afdelinger. Her er de kliniske farmaceuter bidragsydere ved fastlæggelse af optimale arbejdsgange omkring medicinering samt samarbejder med afdelingerne omkring indsatsområder, så som medicingennemgang. Målet er at opnå højere kvalitet ved medicinering.

Der er indgået kontrakt om klinisk farmaci på udvalgte områder og hospitaler.

Lægemiddelinformation

Sygehusapoteket har - udover at levere information om lægemidler - påtaget sig en aktiv rolle omkring fastlæggelse af lægemiddelsortiment og lægemiddelanvendelse.

Sygehusapoteket arbejder således i større og større grad med lægemiddeludbud og – indkøb via Amgros I/S, og med opgaver relateret til den regionale lægemiddelkomité. Der har i 2016 i lighed med 2015 været fokus på implementering af behandlingsvejledninger og rekommandationer fra RADS og KRIS

Ud over kontrakterne omkring klinisk farmaci og arbejdet med RADS og KRIS varetager Sygehusapoteket information omkring lægemidler. Der har i 2016 været 539 kontakter til infoteamet mod 555 i 2014.

Der har i 2016 været 26 tilbagekaldelsessager mod 22 i 2015 og behandlet 881 utilsigtede hændelser(UTH) mod 972 i 2015.

PRODUKTIONSFUNKTIONEN

Produktionsfunktionen omfatter Service- og Cytostatikaproduktionerne, herunder pakning af akuttasser samt Produktionstab.

Service- og Cytostatika produktionerne modtager funktionsbetaling i lighed med distributionen for at stille beredskab til rådighed.

Produktionsfunktionen kom ud af regnskab 2016 med et overskud før afskrivninger og lagerregulering på 16,0 mio. kr. mod 14,4 mio. kr. i 2015.

Produktionens resultat før afskrivninger og lagerregulering har siden 2011 været stigende, men i 2015 faldt det tilbage til knap 2013-niveau som det fremgår nedenfor.

Mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Resultat/Overskud	10,411	15,096	24,113	14,473	15,983

Det mindre overskud siden 2015 er især en konsekvens at der fra 1. januar 2015 blev indført en ny afregningsmetode af cytostatikaposer fra Sygehusapoteket til hospitalsafdelingerne. I den nye afregning indgår altid aktuelle indkøbspriser, idet der afregnes i antal stk./pakning og ikke antal mg. Spild/rest beregnes direkte i Sygehusapotekets produktionssystem Cato og ikke som tidligere baseret på skøn.

Produktionens overskud skal dække udgifter til kvalitetsaktiviteter, vedligehold og servicering af anlæg m.v.

De enkelte produktionsafdelingers omsætning er vist nedenfor.

Afdeling/mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Serieproduktionen	16,949	18,305	14,296	10,921	-
Serviceproduktionen	14,083	13,796	16,599	16,807	29,537
Cytostatikaproduktionen	92,844	109,435	135,996	135,459	141,845
I alt	123,876	141,536	166,891	163,187	171,382

Af produktionens samlede omsætning er det kun en mindre del, der sælges til andre regioner, og dette salg sker hovedsageligt fra Serieproduktionen.

Mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Salg til andre regioner	4,513	2,823	2,832	1,896	1,673

Serviceproduktionen

Serieproduktionen varetog produktion af lægemidler som serie, hvilket vil sige i større mængder.

I forbindelse med budgetforlig 2016 blev det besluttet at nedlægge infusionslinjen. Organisatorisk betyder dette, at Serieproduktionsafdelingen er lukket med udgangen af 2015.

De tilbageværende produktioner, primært antibiotikakoblinger og fosfat rektalvæske, samles i Serviceproduktionsafdelingen.

Service-produktionen omfatter herefter følgende:

- Fosfat SAD Rektalvæske
- Teknisk produktion (Phosphatbuffer, Myresyre, rensset vand)
- Antibiotikakoblinger
- Produktion af lægemidler til navngivne patienter excl. cytostatika.
- Produktion af lægemidler til mindre grupper af patienter
- Færdigtilberedning af specialiteter ved manuel produktion.

Produktionen er primært en ordreproduktion, hvor der produceres efter ordre i form af daglige bestillinger fra klinikken.

Serviceproduktionens væsentligste produktioner påfyldninger og antal liter fremgår af efterfølgende oversigt:

Service og den tidligere Serieproduktionens væsentligste producerede produkter målt i antal påfyldninger og antal liter.

Produkttype	2012	2013	2014	2015	2016
Infusionsvæske: Påfyldninger	396.579	145.277	0	0	0
Antal liter	235.173	72.197	0	0	0
Teknisk produktion (reagenser, desinfektionsmidler, sprit, rensset vand) Påfyldninger	2.571	3.970	3.768	3.467	218
Antal liter	3.536	4.055	5.247	3.520	1.085
Fosfat rektal væske, cremer, miksturer o. lign. Påfyldninger	51.501	108.346	50.176	54.985	57.115
Antal liter	9.485	15.994	6.985	7.796	7.960
Antibiotikakoblinger Påfyldninger	261.680	258.470	253.160	168.400	86.900
TPN antal	15.387	15.087	19.744	20.818	23.090
Smerteposer/Drug bags antal	4.427	2.671	2.673	1.574	1.810

Den Tekniske produktion er faldet i forhold til 2015 som følge af ophør af påfyldning af hospital sprit. Antibiotikakoblinger er faldet væsentligt som følge af at der i forbindelse med sluseombygning ikke er produceret i Medicinerhuset siden uge 29 i 2016. Der var dog allerede inden sket et fald som følge af at nogle produkter var overgået til medicinalindustrien. Inden for produktion af parenteral ernæring (TPN) blev der i 2016 lavet 23.090 enheder svarende til en vækst på godt 10 pct. Antal Smerteposer steg til 1.810 enheder efter et større fald i 2015.

Cytostatikaproduktion

Cytostatikaproduktionen varetager produktion af cytostatika-kure, kliniske forsøg samt pakning af akutbakker. Sidstnævnte tjener som variation i forhold til arbejdet med cytostatika for at undgå ensidigt gentaget arbejde.

Cytostatikakure

Cytostatikakure er en ordreproduktion, hvor den enkelte ordre er patient-tilrettet. Kravet er, at der er kortest mulige tid fra patienten er vurderet klinisk, til patienten modtager kuren. Endvidere er der også ønske om hjemmebehandling. Produktionsbetingelserne er, at en stadig større andel af patienterne behandles ambulantly samt at de blandede kemokure har kort holdbarhed, fra timer til få døgn. Dermed kan fremstillingen af cytostatikakure ikke fordeles jævnt over en dag, men afspejler i stor udstrækning patientflowet i klinikken.

Antallet af cytostatika-poser.

Siden 2010 har der været en årlig vækst i antal cytostatikaposer på ca. 8 pct. om året, men i 2015 var væksten begrænset til 1,1 pct. og i 2016 var der et fald på 1,7 pct. i de leverede antal poser. Som følge af sluseombygningen har det været nødvendigt at få produceret 1.173 kure fra sygehusapotekerne i Region Hovedstaden og Region Midtjylland. Sygehusapotekets egen produktion af cytostatika-poser er faldet med 4,9 pct. fra 2015 til 2016.

Akutbakker

Siden år 2000 har Sygehusapoteket haft et tilbud om pakning og vedligehold af akutbakker. Akutbakker indeholder et aftalt sortiment af lægemidler og sygeplejeartikler, der skal anvendes i forbindelse med en akut situation som f.eks. hjertestop eller anafylaktisk chok. Der tilbydes i dag pakning af 14 forskellige bakker.

Akutbakkerne forsøges, via lægemiddelkomiteen, standardiseret til regionale tilbud. Sygehusapotekets varetagelse af pakning, genopfyldning og udløbsstyringen bidrager til opfyldelse af akkrediteringsstandard om lægemidler til akutte situationer.

Antallet af akutbakker er fra 2015 til 2016 faldet med 4,5 pct. til 9.748 enheder.

Kliniske forsøg

Kliniske forsøg indgår som en del af Produktionsstaben. Klinisk forsøg omfatter lægemiddelafprøvning indenfor forskning. Sygehusapotekets opgaver varierer, afhængig af den enkelte protokol. Antallet af forsøg har været stigende fra 41 igangværende forsøg i 2012 til 52 i 2016. Udover de flere forsøg er selve tidsforbruget i forbindelse med forsøgene også vokset. Dels på grund af generel øget krav fra Lægemiddelstyrelsen til kontrol og dokumentation af stamdata og dels fordi Lægemiddelvirksomhederne der kører forsøg stiller større krav til specifikke processer. I 2016 havde Sygehusapoteket en bruttoindtægt på 0,146 mio. kr. vedrørende kliniske forsøg.

KVALITETSFUNKTIONEN

Kvalitetsfunktionen sikrer via en række egenkontroller og kvalitetssikringsinitiativer, at Sygehusapoteket overholder kvalitetskravene herunder GxP-krav i såvel distribution som produktion.

Der har igennem årene været stigende udgifter til kvalitetsfunktionen.

Sygehusapotekets kvalitetsfunktion kostede knap 11,0 mio. kr. brutto i 2016. Nettoudgiften var 10,2 mio. kr. efter funktionsindtægt.

Bruttoudgifter mio. kr.	2012	2013	2014	2015	2016
Kvalitetsfunktionen	7,841	9,042	10,232	10,397	11,991

Antal batchjournaler på lagerholdte produkter faldt fra 472 i 2015 til 243 i 2016.

Sygehusapoteket har i 2016 haft 426 nye afvigelser. Dette er et noget mindre antal end i 2015, hvor der var 728 afvigelser.

Bilag

Udvikling i personalenormering Sygehusapoteket

	2012	2013	2014	2015	2016
Afdelingsfarmaci AFA	12,55	14,24	14,43	15,51	-
Klinisk farmaci	-	-	-	-	32,95
Lægemiddelinformation	-	-	-	-	9,37
Logistik	22,45	24,63	26,95	24,92	24,80
Medicinservice	22,30	22,70	22,47	23,11	-
Kvalitet	14,96	15,51	18,61	-	-
Kvalitetskontrol afdelingen	-	-	-	9,82	11,29
Kvalitetsstab	-	-	-	8,18	9,87
Produktionsstab	5,93	6,51	9,42	12,46	8,45
Cytostatikaproduktion	22,53	25,46	27,94	29,19	28,94
Serieproduktion	20,10	18,44	16,76	12,17	-
Serviceproduktion	9,96	10,33	11,02	13,07	22,32
Sprøjtelinie	1,00	-	-	-	-
Teknisk afdeling	5,00	4,82	5,00	5,00	6,00
Administration/fælles	8,50	8,54	8,06	7,93	7,81
I alt	145,28	151,18	160,66	161,36	161,80

Note:

Personalenormering er opgjort som årsværk.

I personaleoversigten er der i 2015 en opsplitning af Kvalitetsafdelingen i henholdsvis Kvalitetskontrol og Kvalitetsstab.

I 2016 er der sket en større organisatorisk ændring. Afdelingsfarmaci og Medicinserviceafdelingerne er nedlagt og erstattet af Lægemiddelinformation og Klinisk farmaci. Serieproduktion og Serviceproduktion er sammenlagt i ny Serviceproduktionsafdeling.

Bilag

Sygehusapoteket regnskab 2016 Sum poster

Sygehusapoteket regnskab 2016						
2016 p/l-niveau						
	Kontotekst	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse
	10 Distributionen	10.628.343	-10.276.707	10.788.200	11.602.856	-814.656
	Løn	26.236.077	26.328.645	30.217.289	27.155.632	3.061.657
	Andre udgifter	612.954.121	598.602.592	615.195.466	646.235.866	-31.040.400
	Eksterne indtægter	-4.192.160	-3.190.772	-3.108.841	-2.956.504	-152.337
	Interne indtægter	-624.369.695	-632.017.171	-631.515.714	-658.832.138	27.316.424
	20 Produktion	-23.962.959	-14.398.178	-18.112.231	-15.982.538	-2.129.693
	Løn	26.763.141	27.160.703	26.016.733	25.463.575	553.158
	Andre udgifter	122.325.972	126.415.884	-40.519.027	-37.552.548	-2.966.479
	Eksterne indtægter	-150.244	-216.971	-216.799	-215.642	-1.157
	Interne indtægter	-172.901.830	-167.757.794	-3.393.138	-3.677.923	284.785
	30 Kvalitet, administration og øvrige funktioner	26.659.830	28.053.111	29.612.876	27.612.501	2.000.375
	Løn	16.212.321	15.844.206	18.005.114	17.436.418	568.696
	Andre udgifter	12.306.914	14.113.207	13.474.016	12.050.089	1.423.927
	Eksterne indtægter	-118.787	-154.097	-117.439	-123.890	6.451
	Interne indtægter	-1.740.618	-1.750.205	-1.748.815	-1.750.116	1.301
	Total	13.325.214	3.378.226	22.288.845	23.232.819	-943.974
						0
	Sygehusapoteket samlet					0
	Løn i alt	69.211.539	69.333.554	74.239.136	70.055.625	4.183.511
	Andre udgifter i alt	574.685.178	571.373.889	588.150.455	620.733.407	-32.582.952
	Andre indtægter i alt (interne)	-626.110.313	-633.767.376	-636.657.667	-664.260.177	27.602.510
	Indtægter eksterne	-4.461.190	-3.561.840	-3.443.079	-3.296.036	-147.043
	Total	13.325.214	3.378.226	22.288.845	23.232.819	-943.974